

Tempo Doeloe, vroegere tijd, is een korte beschrijving van het "Indië-leven" van enkele veteranen: wat was hun ervaring toen en hoe denken ze er nu over. In dit verhaal staat Johan Timmerman centraal.

In 1949 begon Johan Timmerman zijn militaire 'carrière' bij de Ondersteunings Compagnie, waarvoor hij werd opgeleid in Assen en Harderwijk. Zijn reis naar Indië begon in Rotterdam. Met de Zuiderkruis bereikte hij na 24 dagen varen Semarang op Java, waar hij werd ingedeeld bij de zware mortieren, ter ondersteuning van de infanterie. De infanteristen zaten meestal op plaatsen bij bruggen, plantages en stations of ergens midden in een kampong. Het contact met de inheemse bevolking was over het algemeen goed. De infanteristen hadden het zwaar, maar de militairen waar Timmerman het meest respect voor had waren de chauffeurs. Slechte wegen en regelmatig last van beschietingen en trekbommen. Er was altijd spanning en nog eens spanning. Veel jongens gingen eraan onderdoor en ondervinden daar nu nog de gevolgen van. De meeste soldaten hebben drie jaar in Indië gediend, met als enig contact met thuis de briefwisseling. Timmerman voer na 18 maanden met de Generaal Ballou terug naar Nederland. Bij terugkomst was er geen opvang voor de militairen, terwijl velen eigenlijk wel psychische hulp hadden kunnen gebruiken. Johan Timmerman kreeg, net als elke teruggekeerde militair, 10 gulden voor elke maand die hij in Indië hadden doorgebracht en één maand gratis reizen. Maar van dat bedrag ging nog een deel af, omdat bij het inleveren van zijn militaire kleding bleek, dat hij een zakmes verloren had. Of hij dat nog maar even wilde betalen. Timmerman is twee keer terug geweest in Indonesië. Op een van zijn reizen is hij in contact gekomen met een vroegere tegenstander, die hem in zijn huis uitnodigde voor een kom thee. Bij het afscheid hebben ze elkaar de hand gegeven, z'n vroegere tegenstander klopte hem op de schouder en zei: "Niet terugzien, maar vooruitzien. Wij zijn broeders." Vooruitzien deed Timmerman dan ook, naar de onthulling van het Indiëmonument op 1 mei 1998, aan de oever van de Vecht in Hardenberg. Voor Timmerman een gedenkwaardige dag.

bron: de Sallander